

ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА**от 22 март 2010 година****относно обхвата и действието на евробанкнотите и евромонетите като законно платежно средство**

(2010/191/ЕС)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 292 от него,

като има предвид, че:

- (1) Статутът на евробанкнотите като законно платежно средство е постановен в член 128 от Договора за функционирането на Европейския съюз, в глава „Парична политика“. Съгласно член 3, параграф 1, буква в) от Договора за функционирането на Европейския съюз Съюзът разполага с изключителна компетентност в областта на паричната политика на държавите-членки, чиято парична единица е еврото („участващите държави-членки“).
- (2) В съответствие с член 11 от Регламент (ЕО) № 974/98 на Съвета от 3 май 1998 г. относно въвеждането на еврото ⁽¹⁾ евромонетите са единствените монети, които имат статут на законно платежно средство в участващите държави-членки.
- (3) В момента се наблюдава известно колебание в еврозоната по отношение на обхвата на действие на законните платежни средства и съответните последици.
- (4) Настоящата препоръка се основава на най-важните заключения от доклада, изготвен от работната група, съставена от представители на министерствата на финансите и на националните централни банки от еврозоната.
- (5) Комисията ще направи преглед на прилагането на настоящата препоръка три години след приемането ѝ и ще направи оценка на необходимостта от регулаторни мерки,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

1. Общо определение на законно платежно средство

При наличие на задължение за плащане статутът на законно платежно средство на евробанкнотите и евромонетите предполага:

⁽¹⁾ ОВ L 139, 11.5.1998 г., стр. 1.

а) Задължително приемане:

Кредиторът по задължението за плащане не може да откаже плащане в евробанкноти и евромонети, освен ако страните не са договорили помежду си друг начин на плащане.

б) Приемане по пълен номинал:

Паричната стойност на евробанкнотите и евромонетите се равнява на размера, посочен върху тях.

в) Право на освобождаване от задължение за плащане:

Всеки длъжник може да се освободи от задължението за плащане, като заплати на кредитора с евробанкноти и евромонети.

2. Приемане на плащания в евробанкноти и евромонети при разплащания на дребно

Приемането на евробанкнотите и евромонетите като платежно средство при разплащанията на дребно следва да се приема за правило. Отказ от прилагането на това правило е възможен единствено по причини, отговарящи на „принципа за добросъвестност“ (например ако продавачът на дребно не разполага с ресто).

3. Приемане на банкноти с висок номинал при разплащания на дребно

Банкнотите с висок номинал следва да се приемат като платежно средство при разплащанията на дребно. Отказ от прилагането на това правило е възможен единствено по причини, отговарящи на „принципа за добросъвестност“ (например номиналната стойност на банкнотата, с която се заплаща, е несъразмерна с дължимата на кредитора сума).

4. Отсъствие на допълнителни такси при използването на евробанкноти и евромонети

При плащания с евробанкноти и евромонети не следва да се налагат никакви допълнителни такси.

5. Евробанкноти, белязани посредством интелигентни системи за неутрализиране на банкнотите (ИСНБ)

Макар евробанкнотите, белязани със защитно мастило от интелигентни системи за неутрализиране на банкнотите (ИСНБ), да са законно платежно средство, държавите-членки следва да настояват пред отделните заинтересовани страни (банки, търговци, обществеността), че белязаните банкноти трябва да бъдат връщани на националните централни банки, тъй като е много вероятно те да са били добити чрез кражба.

6. Пълно унищожаване на издадени банкноти и монети от отделни лица

Държавите-членки не следва да забраняват или наказват пълното унищожаване на малки количества евробанкноти или евромонети от отделни лица. Те следва да забранят обаче неразрешеното унищожаване на големи количества евробанкноти или евромонети.

7. Повреждане на банкноти и монети с артистични цели

Държавите-членки не следва да поощряват повреждането на евробанкноти или евромонети с артистични цели, но следва да го толерират. Повредените по този начин банкноти или монети следва да се разглеждат като негодни за обращение.

8. Компетенции за вземане на решение за унищожаване на годни за обращение евромонети

Никои национален орган не следва да има правото да взема самостоятелно решение за унищожаване на годни за обращение евромонети. При унищожаването на годни за обращение евромонети компетентният национален орган следва да се консултира с подкомитета по въпросите на евромонетите към Икономическия и финансов комитет и да уведоми работната група на управителите на монетни дворове.

9. Евромонетите от 1 и 2 евроцента като законно платежно средство и правила за закръгляване

В държавите-членки, в които са били въведени правила за закръгляване и цените са били съответно закръглени до най-близките пет цента, монетите от 1 и 2 евроцента следва да останат законно платежно средство и да бъдат приемани като разплащателно средство. Държавите-членки следва да се въздържат обаче от приемането на нови правила за закръгляване, тъй като те се отразяват отрицателно на възможността за освобождаване от задължение за плащане чрез изплащане на точно дължимата сума и могат да доведат в някои случаи до начисляване на по-висока от дължимата сума при плащания в брой.

10. Нумизматични евромонети като законно платежно средство

Държавите-членки следва да вземат всички необходими мерки за предотвратяване на използването на нумизматични евромонети като платежно средство (например чрез специално опаковане, ясно разгласяване, използване на благородни метали, продажни цени над номиналната стойност).

Настоящата препоръка е адресирана до всички държави-членки от еврозоната, Европейската централна банка, европейските и националните търговски сдружения и сдруженията на потребителите.

Съставено в Брюксел на 22 март 2010 година.

За Комисията
Olli REHN
Член на Комисията